

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. vasario 23 d.
(OR. en)

6090/23

SAN 57
PHARM 16
DEVGEN 26
ACP 14
RELEX 150

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Europos Sąjungos visuotinės sveikatos strategija – <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>

Delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas, kuriuo remiantis 2023 m. kovo 14 d. EPSCO tarybos (sveikata) posėdyje bus keičiamasi nuomonėmis dėl Europos Sąjungos visuotinės sveikatos strategijos.

Europos Sąjungos visuotinės sveikatos strategija

2022 m. lapkričio 30 d. Komisija priėmė **komunikatą dėl naujos „ES visuotinės sveikatos strategijos. Geresnė visų sveikata kintančiame pasaulyje“¹** (toliau – strategija). Strategijoje pripažįstama, kad visuotinė sveikata yra labai svarbus ES išorės politikos ramstis, todėl ji įvardijama kaip geopolitiniu požiūriu itin svarbi sritis. Pagrindinė komunikato žinia yra ta, kad ES ketina dar kartą patvirtinti savo atsakomybę ir stiprinti lyderystę, kad užtikrintų pačius aukščiausius įmanomus sveikatos standartus, grindžiamus pagrindinėmis vertybėmis, įskaitant solidarumą, lygybę ir pagarbą žmogaus teisėms.

Šiuo komunikatu pakeičiama ankstesnė 2010 m. paskelbta Visuotinės sveikatos strategija. Atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją ir kitas grėsmes sveikatai, pavyzdžiui, atsparumą antimikrobinėms medžiagoms, kintančią geopolitinę padėtį ir karo Ukrainoje sukeltą sveikatos ir humanitarinę krizę, būtinas naujas požiūris į dabartinių ir būsimų visuotinės sveikatos problemų sprendimą. Tai taip pat būtina norint pasiekti darnaus vystymosi tikslus.

Ši strategija yra Europos sveikatos sąjungos, kuria saugoma europiečių gerovė ir jų sveikatos priežiūros sistemų atsparumas, išorės aspektas. Ji taip pat yra vienas iš svarbiausių strategijos „Global Gateway“, – pagal kurią įgyvendinamos bendra atsakomybė grindžiamos lygiavertės partnerystės su šalimis partnerėmis iniciatyvos, – komponentų. Strategijoje taip pat pabrėžiama sveikatos aspektų integravimo į visų sričių politiką svarba siekiant skatinti sveikatą visuose atitinkamuose sektoriuose. Naujojoje strategijoje nustatyti trys prioritetai: užtikrinti geresnę žmonių sveikatą ir gerovę visą gyvenimą; stiprinti sveikatos priežiūros sistemas ir gerinti visuotinę sveikatos apsaugą ir kovoti su grėsmėmis sveikatai, įskaitant pandemijas, ir joms užkirsti kelią taikant bendros sveikatos koncepciją.

¹ Dok. 15585/22

Strategijoje nustatyta 20 pagrindinių principų, kuriuose išsamiai išdėstyti poreikiai ir priemonės, kurių reikia imtis konkrečiose srityse. Tai apima pagrindinių sveikatos sutrikimų priežasčių šalinimą, skaitmenizacijos skatinimą, mokslinių tyrimų skatinimą, darbo jėgos disbalanso problemos sprendimą, veiksmingesnį atsparumo antimikrobinėms medžiagoms klausimo sprendimą, ES finansavimo visuotinės sveikatos srityje didinimą, pažangos vertinimą ir atskaitomybės užtikrinimą. Programos „ES – sveikatos labui“ 2023 m. darbo plane numatyta veikla, kuria remiamas strategijos įgyvendinimas.

Visuotinės sveikatos klausimas jau ne kartą buvo įtrauktas į sveikatos ministrų darbotvarkę, pavyzdžiui, 2022 m. birželio mėn. **EPSCO (sveikata) tarybos** posėdyje. Ta proga ministrai pabrėžė, kad svarbu stiprinti sveikatos sistemas, pasirengti sveikatos krizėms ir į jas reaguoti, taip pat propaguoti koncepciją „Viena sveikata“. Be to, ministrai pabrėžė poreikį užtikrinti, kad būtų didinama ES įtaka sveikatos klausimais tarptautinėje arenoje ir būtų propaguojamas atitinkamų ES subjektų veiksmų koordinavimas.

Strategijoje daugiau dėmesio skiriama gyvybių gelbėjimui ir ligų plitimo mažinimui, kad būtų galima aprėpti ir sveikatos bei gerovės skatinimą. Be to, strategijoje nustatytas naujas požiūris į atitinkamų politikos sričių ir priemonių, kuriomis gali naudotis Europos komanda, telkimą. Ji taip pat suteikia galimybių plėtoti ES bendradarbiavimą su pasauliniais, regioniniais ir dvišaliais partneriais visame pasaulyje, pasitelkiant partnerystes, grindžiamas lygiomis teisėmis, bendra atsakomybe, abipusiais interesais ir strateginiais prioritetais. Diskusijų 2023 m. kovo 14 d. EPSCO (sveikata) tarybos posėdyje metu sveikatos ministrai galės pasikeisti nuomonėmis dėl Komisijos komunikato. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad svarbu išklausti visų valstybių narių nuomones, kai reikia užtikrinti sveikatos srities iniciatyvų ES lygiu, pavyzdžiui, Europos kovos su vėžiu plano, Vaistų strategijos ir planuojamos Europos sveikatos duomenų erdvės, ir veiklos pasauliniu lygiu sinergiją. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad svarbu pasikeisti nuomonėmis apie tai, kaip būtų galima geriausiai įgyvendinti strategiją.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, ministrų prašoma debatų metu aptarti šiuos klausimus:

1 klausimas: Kokią sinergiją matote tarp ES iniciatyvų visuomenės sveikatos srityje ir pasauliniu lygmeniu? Ar manote, kad šią sinergiją reikia stiprinti? Jei taip, kaip būtų galima ją sustiprinti?

2 klausimas: Kokie aspektai, priemonės ir veiksmai būtų svarbūs įgyvendinant ES visuotinės sveikatos strategiją?